

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550” เนื่องจากปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อน ควรมีการตรากฎหมายที่ใช้เฉพาะขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น โดยลักษณะของกฎหมายจะเป็นการคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรง และแก้ไขฟื้นฟูผู้ที่กระทำความรุนแรง ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมา จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 นี้ขึ้นมา และบังคับใช้เมื่อปี พ.ศ. 2550 ซึ่งถือเป็นกฎหมายใหม่ ดังนั้นการศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้จะทำให้การดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 นี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติถึงปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในด้านทัศนคติต่อปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ด้านการบริหารจัดการ ด้านตัวบทกฎหมาย และด้านความร่วมมือกับประชาชนทั่วไปและสื่อมวลชน รวมทั้งเพื่อแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพพนักงานสอบสวน (ตำรวจ) พนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยา จำนวน 104 คน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ที่เกิดขึ้นของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาถึงการแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science : SPSS) สามารถสรุปผลการศึกษาเป็นภาพรวมได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 64.4 ส่วนเพศหญิงร้อยละ 35.6 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-30 ปี ร้อยละ 64.4 รองลงมาคืออายุ 46 ปีขึ้นไป ร้อยละ 18.3 และน้อยที่สุดคืออายุระหว่าง 36-45 ปี ร้อยละ 17.3 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 84.6 รองลงมาวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 15.4 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานสอบสวน ร้อยละ 38.5 รองลงมาคืออาชีพนักสังคมสงเคราะห์ ร้อยละ 32.7 และน้อยที่สุดคืออาชีพพนักงานอัยการ ร้อยละ 28.8 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี ร้อยละ 47.1 รองลงมาคือ 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 24 และน้อยที่สุดคือมีอายุน้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 10.6

2. ข้อมูลความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

ผลการศึกษาพบว่าความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ส่วนใหญ่ร้อยละ 87.5 มีความรู้ความเข้าใจในระดับสูง รองลงมาร้อยละ 12.5 มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เป็นอย่างดี เมื่อจำแนกตามอาชีพพบว่าพนักงานอัยการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มีความรู้ความเข้าใจในระดับสูงที่สุด ร้อยละ 15

3. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มีระดับความคิดเห็น

อยู่ในระดับไม่แน่ใจ ($\bar{X}=3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยและระดับไม่แน่ใจ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านทักษะต่อปัญหาความรุนแรงในครอบครัว มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=3.50$) ด้านความร่วมมือประชาชนทั่วไปและสื่อมวลชน มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ($\bar{X}=3.35$) และด้านตัวบทกฎหมาย มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ($\bar{X}=3.22$) และด้านการบริหารจัดการ มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ($\bar{X}=2.62$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นตามอาชีพของผู้ปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า นักสังคมสงเคราะห์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในภาพรวม มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ($\bar{X}=3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยและไม่แน่ใจ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านทักษะต่อปัญหาความรุนแรงในครอบครัว มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=3.55$) ด้านความร่วมมือประชาชนทั่วไปและสื่อมวลชน มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=3.44$) ด้านตัวบทกฎหมาย มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ($\bar{X}=3.26$) และด้านการบริหารจัดการ มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย ($\bar{X}=2.52$) ตามลำดับ

พนักงานสอบสวน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในภาพรวม มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นไม่แน่ใจ ($\bar{X}=3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยและไม่แน่ใจ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านตัวบทกฎหมาย มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=3.47$) ด้านทักษะต่อปัญหาความรุนแรงในครอบครัว มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ($\bar{X}=3.40$) ด้านความร่วมมือประชาชนทั่วไปและสื่อมวลชน มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ($\bar{X}=3.35$) และด้านการบริหารจัดการ มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย ($\bar{X}=2.53$) ตามลำดับ

พนักงานอัยการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในภาพรวม มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ($\bar{X}=3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยและไม่แน่ใจ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านทักษะต่อปัญหาความรุนแรงในครอบครัว มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=3.56$) ด้านความร่วมมือประชาชนทั่วไปและสื่อมวลชน มียกระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ($\bar{X}=3.26$) ด้านตัวบทกฎหมาย มียกระดับ

ความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.83$) และด้านการบริหารจัดการ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.82$) ตามลำดับ

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปฏิบัติได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ดังนี้

ด้านทักษะต่อปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ผู้ปฏิบัติมีความเห็นสอดคล้องกันและมีความถี่มากที่สุดคือ ควรให้ความรู้กับผู้หญิงในเรื่องทักษะในการใช้ชีวิตครอบครัว ปรับเปลี่ยนทัศนคติและความเชื่อในเรื่องเดิม ๆ ในการพึ่งพาสามีและการมองว่าความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว รองลงมาคือควรส่งเสริมสิทธิความเท่าเทียมกันระหว่างชายหญิง

ด้านการบริหารจัดการ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นสอดคล้องกันและมีความถี่มากที่สุดคือ ควรกำหนดกรอบและระบบงานที่ชัดเจน รองลงมาคือควรมีการสนับสนุนเรื่องอัตรากำลังคนให้เพียงพอและเหมาะสม

ด้านตัวบทกฎหมาย ที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นสอดคล้องกันและมีความถี่มากที่สุดคือ ควรจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานในแต่ละวิชาชีพ เพื่อความชัดเจนในการดำเนินงาน และ ควรมีการตีความในส่วนของเนื้อหาให้ชัดเจน รองลงมาคือควรจัดให้มีการอบรมในส่วนของเนื้อหาเพื่อสร้างความเข้าใจได้ง่ายขึ้น

ด้านความร่วมมือประชาชนทั่วไปและสื่อมวลชน ที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นสอดคล้องกันและมีความถี่มากที่สุดคือ ควรประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน เพื่อสร้างความร่วมมือจากประชาชนร่วมกันสอดส่องและดูแล รองลงมาคือควรประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าว

ข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง “ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550” ผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคของบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบไปด้วยพนักงานสอบสวน (ตำรวจ) พนักงานอัยการ นัก

สังคมสงเคราะห์ (ตาม ป.วิอาญา) หรือนักจิตวิทยา ในปฏิบัติหรือการดำเนินการเกี่ยวกับในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดอบรมให้กับผู้ปฏิบัติงานได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อผู้ปฏิบัติจะได้มีความเข้าใจมากขึ้น และควรกำหนดกรอบแนวทางของระบบงานให้ชัดเจนเพื่อผู้ปฏิบัติจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

2. ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ อาทิ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์, กระทรวงยุติธรรม, ศาลเยาวชนและครอบครัว, ศาลอาญา, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ชมรมสมาชิกรัฐสภาสตรีไทย, เอ็นจีโอด้านการส่งเสริมบทบาทหญิงชาย นักวิชาการและสื่อมวลชน ยังทำงานไม่สอดคล้องประสานกัน นั้นเพราะแนวทางปฏิบัติยังขาดความชัดเจน ขาดการทำงานที่ประสานและเชื่อมโยง ทำให้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวยังถูกเพิกเฉย หรือไม่เกิดการแก้ไขเปลี่ยนแปลง

3. จัดทำฐานข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้ปฏิบัติในส่วนต่าง ๆ สามารถใช้ร่วมกันทั้งพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการและนักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยา

4. จัดทำประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนและสื่อมวลชน เพื่อสร้างความร่วมมือจากประชาชนและสื่อมวลชน

5. ออกประกาศ ระเบียบ หรือกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เพื่อที่จะสามารถรองรับการปฏิบัติงานได้

6. ควรมีแนวทางและต้นแบบในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหอย่างเป็นองค์รวมในเชิงบูรณาการ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม อีกทั้ง ยังสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเจตนารมณ์หลักการ และสาระของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ฉบับนี้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร ฉะนั้นควรศึกษาให้ครอบคลุมไปถึงผู้ปฏิบัติในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาละเอียด และสามารถนำผลการศึกษาดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดต่อไป
2. ควรทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาวิเคราะห์ความแตกต่างต่อไป
3. ควรทำการศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550
4. ควรทำการศึกษากับเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์, กระทรวงยุติธรรม, ศาลอาญา, ชมรมสมาชิกรัฐสภาสตรีไทย, เอ็นจีโอด้านการส่งเสริมบทบาทหญิงชาย นักวิชาการ และสื่อมวลชน